

מסורת הש"ס

6) לעיל מג. 5) (ב) ומדברין, (א) ש"ך לעיל (ד) גי' א"מ מסהן הדיוט, 8) ש"ך לע"ב,

תורה אור השלם

- 1. כל ימי הזיווג לך על גפס מת לא יבא: במדבר ו 1. ומבוא גפס בהקמה ושקלקלה גפס תחת גפס: ויקרא כד יח

נוסחת הריב"ן

א) לגמרה שיה לנדרבי משוס האמור בניזר דתניא כ"ו: ב) לה שש"ר: ג) ומשמע: ד) דל"ה: ה) וישלם עד שלל יאמר לו דין דמיו מעומל למת מצוה דלמחר כלל ככ"ג על כל נפשות מת: ו

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה עד שלל וכו' כ"ב כ"ו ה"ק דתניא וכו' מ"ה ועד שלל יאמר יש לי בדין דמיו מעומל מיטמא למת מצוה דנאמר בכלל ככ"ג על כל:

גליון הש"ס

ג) ש"ך שומע אני א"י נפש בהמה. ע"י צ"ח דף כ"ה ע"ב:

הגהות הגר"א

א) ג' (מת) מ"ז (וע"י מוס):

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) תיר"ה לאביו וכו' ומפיק ליה ה"י סברה כמו מן מיתת ומפיק עד כמו מנקה וכו' ולא מנקה ליה עדיין ה"י סברה כיון שש"ס וכו' כ"ג א"מ: ב) ד"ה או אית וכו' שה"י ככ"ג. מיתת ככ"ג נמחק וכו' ככ"ג הדיוט. א"מ: ג) ד"ה ועד שלל יאמר כ"ו דכ"ו או כ"ג. כ"ב ש"ך א"מ דמוחק כל זה מן או כלך וכו' עד ע"כ אוקמי' אכללא דכ"ו. וישעיה מן הכל דבור אחר:

הגהות התוספות

- 1. צ"ל על נפש מת. 2. צ"ל אפ"ה א"ן. 3. צ"ל דלית. 4. צ"ל אכל לא. 5. צ"ל אפ"ה נפש. 6. צ"ל ומפיק ליה מה"א. 7. צ"ל הדיוט. 8. מתנת א"ו עד היצט. גופיה א"ן כ"ן מקומה אלא הוא דיבור כפ"י ע"י ש"ך אחר דיבור זה.

כהן גדול פרק שביעי נוזר

מח.

עין משפט גר מצוה

יא א ב מיי פמ"ז מהל' טומאת אוכלין הל' ט סגנו עשין רמ:

מוסף רש"י

אבל מטמא הוא. בין מדר בין כהן לנגעם ולויבתם. ואינן עובדים בנגע הזב לא משום לא יתלו ולא משום לא יטמא (רע"ל מג.).

פ"י הרא"ש

כל נפשות מת לא יבא בכ"ג כתיב: מטמא לקרויבם כדכתי' לאמו ולבאיו וגו' לה ישמא: לנגעם ולויבתם להני אצטרך סוד"א מצוה חשוב כמת ולויבתם אבא גנע נקט. שכתן הדיוט מטמא לאחיו מאביו. דילפינן אחיה אחיה מבני יעקב כי הכי דילפינן לענין יבום כבימות. נמצא דעריפא משפחת אבא ממשפחת אבא. א"כ כיון דגלי קרא שאינו מטמא לבאיו כ"ש שאינו מטמא לאמו: אשכחן כ"ג ניזר מנזל. הוה מצי למימר מג"ש דאמו אמו אלא יצוה ליה לאשכחיה בנפשיה. ת"ל נפש מת ובמה לא אקרי נפש מת. בנפשות המטמאות בבאיא. באהל: לאביו ולאמו אינו מטמא אבל מטמא הוא למת מצוה. לאמו כדו נקטי' דררשי' ליה לקמן לג"ש. עד שלא יאמר שטמא למת מצוה יש לי בדין. אבל מטמא הוא לשאר מתים משום דכתיב נזר אלהיו על ראשו הלכך לרחוקים שאינו עציב עליהם כ"כ ישמא. אמרת קל וחומר ומה כ"ג שטמא לקרויבם אינו מטמא לשאר מתים הרי גלה הכתוב שדין הוא שטמא לקרויבם יותר מלרחוקים ומחמת סברא כל דהו אין לנו על פי שאינו מטמא

לגזירה שיה לכדרי א' דתניא רבי אומר. לאביו ולאמו ולאחותו לא יטמא להם במוטם כי נזר וגו' והאי קרא בניזר כתיב: אין לי שמיטמא לאביו ולאמו בנגעם וכו' וכו'. אלא זמר כ"ג מנין: אמרם לא יאמר אמו כ"ג. שיש לנו ללמוד מן הדין שאינו מיטמא ב' שהרי ק"ו הוא כ"ו: אין כהן הדיוט מיטמא לאחיו אלא אם כן ישנו אחיו מאביו: אין כ"ג מיטמא לאחיו מאמו ולא מאביו ולא אפ"י לאביו אע"פ שאין כהן הדיוט מיטמא לאחיו אלא בשביל שזבא מנכה אביו: אם ויביטה מן הדין. אם למדת מן הדין שאין כ"ג מיטמא לאמו מה תלמוד לומר אמו אלא מופנה כ"ו: אשכחן כ"ג דמיטמא למת מצוה זמר מנזל: ס"ל על (כל) נפש מת נפש אדם הכסוב מדבר. שלל מנינו שנקרא נפש מת אלא אדם צלצל: נפשו המעמאה לו לאדם צביאה. כיון שנכנס מעוהו צבאל הכסוב מדבר ואינו נפש אדם ולא נפש צהמה וכיון דעל נפש מת לא יבא מדבר נפשו אדם ומושמע בין קרויבם בין רחוקים ולמה חזר הכתוב ואמר לאביו ולאמו אלא לאביו הוא דוללל מיטמא כ"ו: עד שלל יאמר. שמיטמא למת מצוה הייתי מציאו מן הדין שזמר מיטמא למת מצוה מה כ"ג כ"ו (6) א' ה' א) ואמרו כללוס כ"ג. על כל נפשות מת לא יבא ונאמר כלל בניזר על נפש מת דכל נפש בנשמע בין קרויבם בין רחוקים מה כלל האמור כ"ג כ"ו: אף כלל האמור בניזר לאביו ולאמו אינו מיטמא למת מצוה:

ולאמו לגזירה שיה לכדרי רבניא ר' רבי אומר גבי ניזר במוטם אינו מיטמא אבאל מיטמא הוא לנגעם ולויבתם ואין לי אלא בניזר ככהן גדול מנין אמרת לא יאמר אמו בכ"ג שאין ת"ל שהרי ק"ו הוא ומה אם במקום שכהן הדיוט מיטמא לאחיו מאביו אין כהן גדול מיטמא לאביו מקום שאין כהן הדיוט מיטמא לאחיו מאמו אינו דין שאין כ"ג מיטמא לאמו אם וכיתה מהדיון מה ת"ל אמו בכהן גדול מופנה להקיש ולדון הימנו גזירה שיה נאמר אמו בניזר ונאמר אמו בכ"ג מה אמו האמור בניזר במוטם אינו מיטמא אבאל מיטמא הוא לנגעם ולויבתם אף אמו האמור בכ"ג במוטם אינו מיטמא אבאל מיטמא לנגעם ולויבתם אשכחן כ"ג ניזר מנזל דתניא יכל ימי הזיווג לה' על נפש א' מת לא יבא שומע אני אפ"י נפש בהמה במשמע כענין שנאמר מכה נפש בהמה ת"ל על נפש מת לא יבא נפשו אדם הכתוב מדבר ר' ישמעאל אומר אינו צריך הרי הוא אומר לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר לאביו ולאמו אינו מיטמא אבאל מיטמא הוא למת מצוה עד שלא יאמר יש לי בדין ומה כ"ג שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצוה ניזר שאין קדושתו קדושת עולם אינו דין שמיטמא למת מצוה לא אם אמרת בכ"ג שכן אינו מביא קרבן על טומאתו האמר בניזר שמביא קרבן על טומאתו הואיל ומביא קרבן על טומאתו לא יטמא למת מצוה ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא אבאל מיטמא למת מצוה או אינו מיטמא לאביו ולאמו אבאל יטמא לשאר מתים אמרת ק"ו ומה כהן הדיוט שמיטמא לקרויבין אינו מיטמא לשאר מתים ניזר שאינו מיטמא לקרויבין אינו דין שלא יטמא לשאר מתים

הא לאביו דקורבא דלכ עדיפא דמתייחס אחרייו כדלקמן ונראה לומר דהתנא תפס לדון ק"ו לרווחא דמלתא כק"ו דלעיל והך ברייתא כרבי ישמעאל דבסמך ולי"ת ליה ה"י נריכותא דלקמן דאמו דה"י ילדמו דלקמן אליבא דר"ע קאמר ליה אכל לר' ישמעאל בלאו ק"ו אייתר לאמו שהיא בכלל שאר קרויבם דלפ"י אי נכח לאביו לא הוה אמרינא דלמעוטי אמו קאמי משום דודאי ילדמו דלית ליה ה"ך סברות דלקמן הלכך כי כתיב על כל נפשות מת כולבו קרויבם בנשמע אייתר לאביו למת מצוה ואיתר לאמו לגזירה שיה וקל וחומר לרווחא דמלתא: ה"ב גרסינן אשכחנא בהן גזיר' דמיטמא למת מצוה ניזר מנזל. מימה תיפוק ליה מגזירה שיה דאמו אמו כמו שאנו לומדים כהן גדול מניזר לענין נגעם וויבתם ה"ג ניהדר ויליף ניזר מכהן גדול לענין מת מצוה דאין גזירה שיה למחנה נראה למהר"ף אי לאו דנפקא לן מת מצוה בניזר מקרא אחרינא הוה אמרינא דכולה גזירה שיה דאמו אמו אחיה למת מצוה אכל' לענין למעוטי נגעם וויבתם בין בכהן הדיוט ובין בכהן גדול כיון דמזוירע אייתקש למת מצוה ליה כעוקר קרא ממשמעוטיה ע"י ג"ש להכי איצטרך למילף מת מצוה בניזר מקרא אחרינא: ב"ב ימי הזיווג לה' ע"כ (ב"ב) נפש מת לא יבא שומע אני נפש בהמה במשמע. אי לא כתיב מת אלא נפש שנאמר ומכה נפש צהמה ישלמנה: ת"ל נפש מת נפש אדם הכסוב מדבר. דצהמה לא איקרי מת אע"ג דכתיב (שמות כה) והמת יהיה לו מת סתמא איקרי נפש מת לא איקרי: ה"ד ישמעאל אומר אין צריך. למעוטי צהמה מנפש מת דהא הוא אומר לא יבא נפשו המעמאה צביאה היינו צבאל הכסוב מדבר ואילו נצילה לא מטמאה צהמה: ל"א ר' אבא. בניזר כתיב ד' פרטי לאביו ולאמו ולאחותו לא יטמא להם במוטם: לאביו ולאמו אינו מיטמא אבאל מיטמא ליה למת מצוה. מסקנא דברייתא זו דלאביו ב' לגלוי על נפש מת דאיירי בקרויבין ולאמו לגזירה שיה לכדרי ולאחיו למת מצוה א"ו ומפיק ליה ה"י סברה כמו שנושא ונותן בצרייתא עד דיליף ליה מאחיו אי נמי התנא ידע צטוב דלא נפיק מת מצוה אלא מלאחיו והאי דקאמר לאביו ולאמו הוה כמו [וגו'] ולעולם סומך אלאחיו: ע"ד ש"א יאמר. קרא בניזר מיטמא למת מצוה יש לי בדין בלא חומר ומשמע מיניה דניזר מיטמא למת מצוה: ומה כהן גדול. שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצוה. מקרא כדלעיל: א' אינו. אלא לכך כתיב לאביו ולאמו לומר לך דמותר ליטמא לשאר מתים רחוקים וטעמא איכא למימר דשמא אקרויבם אזהריה רחמנא מפני [שמיתר] עליהם וזהו זילותא דניזר דאיקרי קדוש אכל רחוקים שאינו נעצב עליהם לא אזהריה רחמנא: אמרת ק"ו. מכהן גדול דעל כרחיק סברה זאת לא אמיתית היא שהרי ב' [ככ"ג] הוא איפכא: ו' ע"ד ש"א יאמר יש לי בדין נאמר ב' כ"ג. על כל נפשות מת לא יבא: ונאמר כללות בניזר. על (כל) נפש מת לא יבא מה כללות האמורות בכ"ג וכו' תימה והיכי צעי למילף ניזר מכו' לענין מת מצוה והא איכא למיפדך מה לכ"ג שכן אינו מביא קרבן על טומאתו כדפרכינן לעיל ופי' הר"ם דלאו לענין מת מצוה צעי למילף אלא בא לומר דלאביו ולאמו בניזר מייתר דאגופיה לא איצטרך דלכתוב כללות לחודייהו על נפש מת לא יבא ומיילא ידעינן דהיינו קרויבם נמי דילפינן להו מכללות דכ"ג א' כ"ג לדרך זו נאמר כלל בכהן הדיוט נפשו לא יטמא בעמיו כו' וספיר איצטרך לגופיה והאי דקאמר אף כללות דלמרינן בניזר מיטמא למת מצוה היינו כולמה מיתורא דלאביו ולאמו בניזר מיטמא